

Συμβούλιο της Επικρατείας: 2034/1982 (Τμ. Α')

Πηγή: ΕΔΚΑ ΚΔ' 1982, σελ.524

Περίληψη: Ο υποστάς εργατικών ατύχημα δικαιούται εκ τούτου παροχών και εν ελλείψει οιοδήποτε χρόνου ασφαλίσεως εις το ΙΚΑ. Η διαγραφή όμως ενσήμων ησφαλισμένου επηρεάζει δια το μέλλον το ασφαλ. δικαίωμα και ως εκ τούτου δεν στερείται εννόμου συμφέροντος το ΙΚΑ να επιδιώξη ταύτην. Περίπτωσης αγρότου απασχοληθέντος ευκαιριακώς εις ησφαλισμένην εις το ΙΚΑ εργασίαν και κρίσις περί κυρίου επαγγέλματος.

Απόφαση Δικαστηρίου

Πρόεδρος: κ. Γ. ΣΚΟΥΡΤΣΗΣ

Εισηγητής: κ. Ν. ΝΤΟΥΒΑΣ

Δικηγόρος: Δ. Νεστορίδης

Επειδή δια της υπό κρίσιν αιτήσεως, διώκεται υπό του αναιρεσεύοντος ΙΚΑ η αναίρεσις τα υπ'αριθμ. 284/1980 αποφάσεως του Τριμ. Διοικ. Πρωτοδικείου Πύργου, δια της οποίας εγένετο δεκτή προσφυγή του αναιρεσιβλήτου κατά της υπ'αριθμ. 25/1980 αποφάσεως της ΤΔΕ του Υπ/τος ΙΚΑ Πύργου, δια της οποίας απερρίφθη ένστασις του ιδίου κατ' αποφάσεως του οικείου Δ/ντού του Ιδρύματος, ακυρωσάσης ένσημα εκ του ασφαλιστικού βιβλιαρίου του ως άνω αντιστοιχούντος εις 13 ημέρας εργασίας περιόδου 1975-1979.

Επειδή, μετ' εννόμου συμφέροντος ασκεί την υπό κρίσιν αίτησιν το αναιρεσεύον ίδρυμα, καίτοι κατά τα εκτιθέμενα εις την αναιρεσιβαλλομένην απόφασιν ο ησφαλισμένος φέρεται υποστάς εργατικών ατύχημα και ως εκ τούτου η μη αναγνώρισις των περιών η απόφασις ημερών εργασίας δεν ασκεί επιρροήν επί του εκ της αιτίας ταύτης συνταξιοδοτικού του δικαιώματος. Διότι ναι μεν, κατά την έννοιαν του διατάξεων των αρθρ.2 παρ.1 του αν.ν. 1846/51 (179), ως τούτο ετροποποιήθη δι' αρθρ. 2 παρ. 1 του ν. 4476/65 (103) και του αρθρ. 34 παρ.1 του αυτού αν.ν. 1846/51, οσάκις το γεγονός το θεμελιούν το εις ασφαλιστικήν παροχήν δικαίωμα οφείλεται εις βίαιον συμβάν, επελθόν κατά την εκτέλεσιν της εργασίας ή της αφορμής αυτής δεν απαιτείται ως αναγκαία προϋπόθεσις δια την χορήγησιν της ασφαλιστικής παροχής ή

συμπλήρωση του αριθμού ημερών εργασίας εις την ασφάλισιν του ΙΚΑ, του υποστάντος εργατικόν ατύχημα δικαιουμένου εκ της αιτίας ταύτης ασφαλιστικών παροχών και εν ελλείψει οιοδήποτε χρόνου ασφαλίσεως εις το ΙΚΑ (ΣΕ 1809/81), ουχ ήττον όμως η διαγραφή των ενσήμων των περιών πρόκειται ημερών εργασίας του αναιρεσιβλήτου επηρεάζει δια το μέλλον το ασφαλιστικόν δικαίωμα αυτού και την αντίστοιχον υποχρέωσιν του ασφαλιστικού φορέως. Κατά τη γνώμην όμως ενός των μελών του Δικαστηρίου, το αναιρεσεϊόν ΙΚΑ στερείται εννόμου συμφέροντος, εν όψει της εννοίας των προαναφερθεισών διατάξεων του αν.ν. 1846/51, διότι ο ασφαλισμένος δικαιούται της παροχής λόγω του εργατικού ατυχήματος και αν έτι διαγραφούν αι περιών πρόκειται ημέραι εργασίας. Κατ' ακολουθίαν η υπό κρίσιν αίτησις αυτού είναι εξ αυτού του λόγου και μόνον απορριπτέα.

Επειδή εις την προαναφερθείσα διάταξιν του άρθρου 2 παρ.1 του αν.ν. 1846/1951 "περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων" ως η διάταξις αυτή ετροποποιήθη κατά τα ανωτέρω δια του άρθρου 2 παρ.1 του ν. 4476/1965 ορίζεται ότι: "Εις την ασφάλισιν του παρόντος νόμου υπάγονται υποχρεωτικώς και αυτοδικαίως, υπό τους εν άρθρω 7 οριζομένους όρους και προϋποθέσεις: α) Τα πρόσωπα τα οποία εντός των ορίων της χώρας παρέχουν κατά κύριον επάγγελμα εξηρημένην εργασίαν έναντι αμοιβής, ως τοιαύτης νοουμένης και της παρεχομένης δια λογαριασμόν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου αδιαφόρως νομικής φύσεως της σχέσεως (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου). Η έννοια του κυρίου επαγγέλματος δεν αποκλείει την ασφάλισιν προσώπων με μειωμένην απασχόλησιν εφ' όσον δεν έχουν άλλην κυρίαν πηγήν βιοπορισμού. Επί δυσχερούς διακρίσεως εξηρημένης ή μη εργασίας, ή του κυρίου ή μη επαγγέλματος προσώπου τινός, τούτο θεωρείται ως υπαγόμενον εις την ασφάλισιν. Εκ των ως άνω διατάξεων, προκύπτει το μεν ότι υπάγεται εις την ασφάλισιν του ΙΚΑ ο παρέχων εξηρημένην εργασίαν επί σκοπώ βιοπορισμού, έστω και εις βαθμόν μειωμένης απασχολήσεως, εφ'όσον δεν αποδεικνύεται η ύπαρξις άλλης κυρίας πηγής βιοπορισμού, το δε ότι, δια τον χαρακτηρισμόν της εργασίας, ως παρεχομένης κατά κύριον επάγγελμα, απαιτείται η ύπαρξις και άλλης επαγγελματικής απασχολήσεως, οπότε η σχέσις κυρίου προς δευτερεύον επάγγελμα κρίνεται εν όψει του διατιθεμένου χρόνου και της καταβαλλομένης αμοιβής (ΣΕ 3298, 3337/80 κ.α.)

Επειδή εν προκειμένω, καθ' α δέχεται το εκδόσαν την προσβαλλομένην απόφασιν Διοικητικόν Πρωτοδικείον, ο αναιρεσίβλητος ησφαλισμένος, εργαζόμενος την 31.1.1979 εις το εν Πύργω σταφιδεργοστάσιον του ΑΣΟ υπέστη εργατικόν ατύχημα, χαρακτηρισθέν ως τοιούτον δια της υπ' αριθ. 829/1980 αποφάσεως του Τριμ. Διοικ. Πρωτοδικείου Πατρών. Μετά το ατύχημα τούτο και ενώ θα ελάμβανεν ο ησφαλισμένος τας παρά του ΙΚΑ παροχάς, ο Δ/ντής του Υποκ/τος ΙΚΑ Πύργου προέβη δια της εν τη πρώτη σκέψει αποφάσεώς του, εις ακύρωσιν των επί ασφαλιστικού βιβλιαρίου του προσφεύγοντος επικολληθέντων ενσήμων, αντιστοιχούντων εις 13 ημέρας εργασίας χρονικής περιόδου 1975 έως 1979, αίτινες εππραγματοποιήθησαν υπ' αυτού εις το ανωτέρω σταφιδεργοστάσιον, επί τω λόγω ότι, η τοιαύτη επ' ολίγας μόνον ημέρας απασχόλησίς του υπήρξεν ευκαιριακή και δεν παρείχeto κατά κύριον επάγγελμα, εφ' όσον συμφώνως και με υπεύθυνον δήλωσιν του ησφαλισμένου, ούτος ήσκει κυρίως το επάγγελμα του αγρότου. Ένστασις του ησφαλισμένου ενώπιον της αρμοδίας ΤΔΕ είχε ως αποτέλεσμα να απορριφθή αύτη με την ιδίαν, ανωτέρω αιτιολογίαν, την απόφασιν δε ταύτην προσέβαλεν ούτος δια της προσφυγής του, ισχυριζόμενος, εκτός των άλλων, ότι ουδέποτε υπέγραψε την ανωτέρω υπεύθυνον δήλωσιν, καθ' όσον δεν ασκεί το επάγγελμα του αγρότου, αλλά παρέχει εξηρημένην επ' αμοιβήν εργασίαν, είτε ως σταφιδεργάτης, είτε ως εργάτης ετέρων έργων. Περαιτέρω το δικαστήριον μετ' εκτίμησιν των ανωτέρω και αφού έλαβε υπ' όψιν α) ότι ο αναιρεσίβλητος τελεί εν τη ασφαλίσει του ΙΚΑ από του έτους 1965 και ότι κέκτηται βιβλιάριον ασθενείας από του έτους 1966, β) ότι εκτός των ανωτέρω ακυρωθέντων ενσήμων αντιστοιχούντων εις 13 ημερομίσθια, έχουν επικολληθή επί του ασφαλιστικού του βιβλιαρίου και έτερα ένσημα αντιστοιχούντα εις 125 εισέτι ημερομίσθια πραγματοποιηθέντα υπ' αυτού, ότι τα στοιχεία ταύτα δεν εξετιμήθησαν υπό του Δ/ντού του ΙΚΑ και γ) ότι η υπό του αναιρεσιβλήτου επικαλουμένη από 19.9.1979 υπεύθυνος δήλωσις αυτού εν η ούτος φέρεται δηλών ότι ασχολείται κυρίως με αγροτικάς εργασίας, ουδέν έννομον αποτέλεσμα παράγει, καθ' όσον δεν φέρει την υπογραφήν του δηλούντος, έκρινεν ότι ο αναιρεσίβλητος από του έτους 1965 και εντεύθεν παρείχεν εξηρημένην επ' αμοιβήν εργασίαν εις διαφόρους εργοδότας, είτε ως σταφιδεργάτης, είτε ως εργάτης ετέρων έργων και ότι εις το εν Πύργω σταφιδεργοστάσιον του ΑΣΟ επί 13 ημέρας απασχόλησίς του κατά την

περίοδο 1975 έως 1979 δεν υπήρξεν ευκαιριακή, αλλά κυρία απασχόλησις ασφαλιστέα εις το ΙΚΑ. Κατόπιν δε τούτου εδέχθη την ασκηθείσαν προσφυγήν και ηκύρωσεν την ως άνω υπ' αριθ. 25/80 απόφασιν της ΤΔΕ. Ούτω όμως έχουσα η αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν παρίσταται νόμιμος. Διότι την κρίσιν του δικάσαντος δικαστηρίου περί του ότι η επί 13 μόνον ημέρας απασχόλησις του αναιρεσιβλήτου ησφαλισμένου κατά την περίοδον 1975-1979 εις το εν Πύργω σταφιδεργοστάσιον του ΑΣΟ δεν υπήρξεν ευκαιριακή, αλλά κυρία, δεν δύνανται να στηρίξουν αι λοιπαί υπ' αυτού επικαλούμεναι διαπιστώσεις, αίτινες δεν αφορούν καθ' α συνάγεται εκ της διατυπώσεως της αποφάσεως, εις το κρίσιμον ως άνω χρονικόν διάστημα, ουδ' ερευνάται υπό του δικαστηρίου εάν η εις τοιούτον βαθμόν μειωμένη απασχόλησις αυτού (13 ημέρας) κατά το εν λόγω μακρόν, σχετικώς διάστημα της πενταετίας περίπου ετέλει, ενδεχομένως, εις σχέσιν κυρίου προς δευτερεύον επάγγελμα, όσον αφορά την αγροτικήν ή ετέραν ασκουμένην υπ' αυτού εργασίαν, μη αρκούντος του γεγονότος της εν προκειμένω υπό του δικαστηρίου διαπιστώσεως ότι η από 19.9.1979 υπεύθυνος δήλωσις περί του ότι ο αναιρεσίβλητος ασχολείται κυρίως με αγροτικής εργασίας δεν φέρει την υπογραφήν αυτού. Κατ' ακολουθίαν, δέον να γίνη δεκτή η υπό κρίσιν αίτησις και να αναιρεθή η προσβαλλομένη απόφασις, κατά τον βάσιμον σχετικόν λόγον αναιρέσεως, η δ' υπόθεσις, ως χρήζουσα διευκρινίσεως κατά το πραγματικόν, δέον να αναπεμφθή εις το εκδόσαν την απόφασιν δικαστήριον, προς νέαν, νόμιμον, κατ' ουσίαν κρίσιν.